

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 12 marca 2026 r.
PS.III.451.1.2026.MO

**Pani
Marzena Klich
Prezes
Kwestia Opieki Spółdzielnia Socjalna
ul. Małe Przedmieście 44 lok.10
46-300 Olesno**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I Podstawowe informacje formalno-prawne dotyczące kontroli:

- 1) nazwa i adres jednostki kontrolowanej:
Kwestia Opieki Spółdzielnia Socjalna, ul. Małe Przedmieście 44 lok. 10,
46-300 Olesno;
- 2) podstawa prawna podjęcia kontroli:
art. 16 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 806 t. j.); art. 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r., poz. 158 t. j.),
- 3) zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli:
Status Przedsiębiorstwa Społecznego – spełnianie warunków i obowiązków ustawowych,
 - b) okres objęty kontrolą: od 6 lutego 2023 r. do dnia rozpoczęcia kontroli,
tj.: 4 lutego 2026 r.;
- 4) rodzaj kontroli: problemowa;
- 5) tryb kontroli: zwykły;
- 6) termin kontroli: 4, 6 luty 2026 r.;
- 7) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolerów:
WK - kierownik Oddziału Pracy w Wydziale Polityki Społecznej
Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, kierownik zespołu kontrolnego,
MO - starszy inspektor Oddziału Pracy w Wydziale Polityki Społecznej

Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu,

8) kierownik jednostki kontrolowanej: Marzena Klich – Prezes Kwestia Opieki Spółdzielni Socjalnej w Oleśnie;

9) kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 1.

II Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Ocena negatywna, ponieważ jednostka nie spełnia kryteriów ustawowych umożliwiających posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Ustalenia kontroli.

Ustaień dokonano poprzez analizę sporządzonych na potrzeby kontroli zestawień i wykazów, oświadczeń oraz wytypowanej dokumentacji realizowanych zadań pod kątem ich zgodności z przepisami prawa.

1. Dane identyfikacyjne jednostki kontrolowanej:

- status przedsiębiorstwa społecznego,
 - decyzja Wojewody Opolskiego nr D/02/2023 z 6 lutego 2023 r.;
- wpis do KRS:
 - numer KRS: 0000901826,
 - informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z Rejestru Sądowego wygenerowana z systemu Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 05.02.2026 r. (zał. nr 2);
- - numer REGON: 389016614,
 - dane z wpisu w rejestrze Regon (zał. nr 3);
- numer identyfikacji podatkowej,
 - NIP 5761590727,
- statut Kwestia Opieki Spółdzielni Socjalnej w Oleśnie (zał. nr 1).
 - uchwała nr 1/03/2021 z dnia 22.03.2021 r., w sprawie powołania Kwestia Opieki Spółdzielni Socjalnej;
 - uchwała nr 2/03/2021 z dnia 22.03.2021 r., został uchwalony statut Kwestia Opieki Spółdzielni Socjalnej;
 - uchwała nr 3/03/2021 w sprawie powołania Zarządu;
 - protokół ze Zgromadzenia Założycielskiego Kwestia Opieki Spółdzielni Socjalnej z dnia 22.03.2021 r.;
 - protokół z Walnego Zgromadzenia Kwestia Opieki Spółdzielni Socjalnej z dnia 23.04.2021 r. i 14.05.2021 r.;
 - uchwała nr 1/04/2021, nr 1/05/2021 w sprawie przyjęcia zmian w statucie Spółdzielni (zał. nr 4).

2. Prowadzenie działalności gospodarczej lub odpłatnej.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 806 t. j.); cyt. wyżej ustawy o ekonomii społecznej status przedsiębiorstwa społecznego może posiadać spółdzielnia socjalna (art. 2 pkt 5 lit. a), prowadząca działalność odpłatną pożytku publicznego, działalność gospodarczą lub inną działalność o charakterze odpłatnym. Jeżeli działalność przedsiębiorstwa społecznego służy rozwojowi lokalnemu i ma na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub realizację usług społecznych

Z § 4 statutu kontrolowanej jednostki (zał. nr 1), wynika, że celem jej działalności jest przywrócenie (reintegracja) na rynek pracy, poprzez prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków i pracowników, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób o niskiej zatrudnialności oraz umożliwienie osobom bezrobotnym aktywizację zawodową (...), tworzenie więzi międzyludzkich oraz reintegracja społeczna i reintegracja zawodowa (...), odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy, prowadzenie działalności społecznej i kulturalno-oświatowej na rzecz (...), środowiska lokalnego, a także działalność społecznie użytecznej w sferze działań publicznych zawartych w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (...).

Przedmiot działalności jednostki kontrolowanej został określony w KRS , Dział 3 rubryka 1 (zał. nr 2).

3. Brak kontroli ze strony podmiotu publicznego.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 cyt. wyżej ustawy, status przedsiębiorstwa społecznego nie może posiadać podmiot, nad którym kontrolę sprawuje Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa osoba prawna. Powyższe kryterium nie dotyczy spółdzielni socjalnych zakładanych przez organizacje pozarządowe lub jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z zapisami § 36 statutu (zał. nr 1) jednostka nie podlega kontroli przez Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa osobę prawną. Organami Spółdzielni są Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza (z zastrzeżeniem § 49 ust.1; Radę Nadzorczą powołuje się gdy liczba członków Spółdzielni przekroczy 15 osób. Do momentu powołania Rady Nadzorczej jej kompetencje wykonuje Walne Zgromadzenie) i Zarząd.

4. Realizacja usług społecznych, prowadzenie działań w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej.

Celami działalności jednostki kontrolowanej (§ 4 pkt. 1 i 2 statutu, zał. nr 1), są:

- reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W ramach reintegracji społecznej prowadzone są działania mające na celu m. in.

podtrzymaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, pełnienia ról

społecznych. Natomiast reintegracja zawodowa, to działania służące głównie zdobyciu

nowych kwalifikacji, umiejętności, kompetencji i wiedzy, odbudowanie lub podtrzymanie

zdolności do samodzielnej pracy zawodowej;

- realizacja usług społecznych.

Usługi społeczne to działania świadczone bezpośrednio na rzecz osób, rodzin lub grup

mieszkańców, mające na celu zaspokojenie ich potrzeb życiowych, wsparcie w trudnych

sytuacjach oraz aktywizację m. in. opiekę nad seniorami, asystenturę osób

niepełnosprawnych.

Z zebranej w toku kontroli dokumentacji (zał. nr 5, 7, 6 i 10), wynika, że jednostka kontrolowana realizuje założone cele.

5. Zatrudnienie pracowników.

Zestawienie osób zatrudnionych w jednostce kontrolowanej w okresie od uzyskania przez jednostkę statusu przedsiębiorstwa społecznego do dnia kontroli, tj.: od 6 lutego 2023 r. do 4 lutego 2026 r. ramach umów o pracę i umów zlecenia wskazaniem okresu zatrudnienia i wymiaru czasu pracy obrazuje zał. nr 5.

Według stanu na 4 lutego 2026 r. (dzień kontroli) było zatrudnionych 7 pracowników w tym:

- 5 osób w ramach umowy o pracę, z tego 1 osoba w pełnym wymiarze czasu pracy,

1 osoba w wymiarze 3/4 etatu, 3 osoby w wymiarze 1/2 etatu;

- 2 osoby na podstawie umowy zlecenia.

W toku kontroli dokonano analizy wytypowanych do kontroli imiennych raportów miesięcznych pracowników przedsiębiorstwa o należnych składkach i wypłaconych świadczeniach ZUS P RCA za marzec 2023 r., styczeń 2024 r. i styczeń 2026 r. (zał. nr 6) oraz 12 umów o pracę (zał. nr 8).

Do dokumentacji kontrolnej dołączono oświadczenie (zał. nr 7) o braku prowadzenia przez jednostkę list obecności pracowników, w którym wskazano, że jest stosowany miesięczny system ewidencji polegający na wykazywaniu przez pracowników liczby faktycznie przepracowanych godzin, rozliczaniu czasu pracy na koniec miesiąca i ustalaniu wynagrodzenia wyłącznie na podstawie pracy faktycznie wykonanej.

W świetle przepisów Kodeksu pracy tradycyjna, papierowa lista obecności nie jest obowiązkowa, jednak pracodawca ma bezwzględny obowiązek prowadzenia ewidencji czasu pracy (m. in. nadgodziny, urlopy), a lista obecności jest najczęstszym, pomocniczym sposobem na potwierdzenie obecności. Sposób potwierdzania obecności powinien być określony w regulaminie jednostki.

Takiego regulaminu jednostka kontrolowana nie przedłożyła zespołowi kontrolującemu.

Jednostka kontrolowana wskazała 9 osób jako wykluczone społecznie z tego 4 osoby aktualnie zatrudnione (oświadczenie zał. nr 9). Złożone oświadczenie zostało udokumentowane tylko w przypadku 1 pracownika (zał. nr 10).

Wykluczenie społeczne jest zjawiskiem wielowymiarowym i w praktyce oznacza niemożność uczestnictwa w życiu gospodarczym, politycznym i kulturowym, w wyniku braku dostępu do zasobów, dóbr, usług i instytucji, (praca, mieszkanie, edukacja, zdrowie) ograniczenia praw społecznych oraz deprivacji potrzeb.

Udokumentowanie wykluczenia społecznego polega zgromadzeniu zaświadczeń potwierdzających trudną sytuację materialną, zdrowotną lub życiową, najczęściej przedkładanych w Ośrodku Pomocy Społecznej, Powiatowym Urzędzie Pracy lub organizacjach realizujących projekty unijne (EFS+). Kluczowe jest wykazanie, że sytuacja uniemożliwia lub znacznie ogranicza uczestnictwo w życiu zawodowym i społecznym.

W związku z tym należy uznać, że z ogólnej liczby zatrudnionych 14,28% stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym wykonująca pracę na podstawie umowy o pracę w co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy.

Z powyższego wynika, że jednostka kontrolowana nie spełnia warunku określonego w art. 5 ust. 2, który mówi, że w przedsiębiorstwie społecznym, którego celem jest reintegracja zawodowa i społeczna, co najmniej 30% ogółu zatrudnionych, stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym zatrudnione na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej w co najmniej 1/2 pełnego etatu.

6. Indywidualne plany reintegracyjne.

Z ustawy o ekonomii społecznej wynika, że indywidualne plany reintegracyjne są obowiązkowe w przypadku każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym dla której zostały zastosowane instrumenty wsparcia m. in. dotacje na doposażenie, wyposażenie miejsca pracy, pokrycie kosztów zatrudnienia. Otrzymanie przez przedsiębiorstwo społeczne dotacji na miejsca pracy jest równoznaczne z obowiązkiem przygotowania i realizacji indywidualnego planu reintegracji.

Jednostka kontrolowana nie sporządza takich planów - oświadczenie zał. nr 11.

Nie udokumentowała również pomimo wezwania (email z dnia 19 lutego 2026 r. zał. nr 16), korzystania bądź nie korzystania z instrumentów wsparcia w postaci finansowania składek na ubezpieczenia społeczne, utworzenia stanowiska pracy albo finansowania kosztów wynagrodzenia lub kosztów płacy pracownika zagrożonego wykluczeniem społecznym, o których mowa w art. 21 ust.1, 2 lub art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o ekonomii społecznej.

7. Organ konsultacyjno - doradczy.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 2 ustawy przedsiębiorstwo społeczne posiada organ konsultacyjno-doradczy, w którego skład wchodzi wszystkie osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie. Jeżeli liczba zatrudnionych przekracza 10, organ konsultacyjno-doradczy może składać się z przedstawicieli tych osób w liczbie nie mniejszej niż 3.

Do kompetencji tego organu należy w m. in. zapoznanie się, nie rzadziej niż raz do roku, z wynikami działalności przedsiębiorstwa społecznego oraz wyrażenie opinii w tym zakresie.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w jednostce nie powołano organu konsultacyjno-doradczego (zał. nr 12).

Zgodnie z art. 7 ust. 5 w przypadku gdy spółdzielnia socjalna uzyskała status przedsiębiorstwa społecznego i której założycielem jest osoba prawna lub w przypadku gdy liczba członków spółdzielni socjalnej jest mniejsza niż liczba pracowników niebędących jej członkami, funkcję organu konsultacyjno-doradczego pełni spotkanie konsultacyjne, o którym mowa w art. 7a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 48 t. j.).

Jednostka kontrolowana nie udokumentowała przeprowadzenia spotkań konsultacyjnych.

W związku z tym stwierdzono niespełnienie warunków określonych w art. 7 ust. 5 ustawy.

8. Zakaz udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań mieniem przedsiębiorstwa społecznego.

Zapisy art. 8 ust. 1 ustawy o ekonomii społecznej, ograniczają możliwości dysponowania majątkiem przedsiębiorstwa społecznego w określonych sytuacjach, tj.: przy udzielaniu pożyczek, przekazywania majątku, wykorzystywania majątku, oraz dokonywaniu zakupów towarów. Z powyższego wynika, że przedsiębiorstwo społeczne

nie może udzielać pożyczek, a także zabezpieczać zobowiązań majątkiem przedsiębiorstwa społecznego.

W statucie jednostki kontrolowanej nie ma zapisu w sprawie zakazu udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań mieniem przedsiębiorstwa społecznego.

Na potrzeby kontroli przyjęto oświadczenie prezesa jednostki kontrolowanej w sprawie przestrzegania przepisów ustawowych w tym zakresie (zał. nr 13).

9. Zysk / nadwyżka bilansowa.

Jednostka kontrolowana przedstawiła zakres informacji wykazanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 45 ustawy, dla jednostek mikro za 2023 r. Prezes jednostki kontrolowanej złożył oświadczenie dotyczące sposobu wykorzystywania zysków i nadwyżek finansowych.(zał. nr 14)

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o ekonomii społecznej zysk / nadwyżka bilansowa wypracowane przez przedsiębiorstwo społeczne w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i odpłatnej nie podlegają podziałowi pomiędzy członków, udziałowców akcjonariuszy i pracowników. Non – profit to zasada obowiązująca w przedsiębiorstwach społecznych. W ustawie o ekonomii społecznej nie określono na co ma być przeznaczony zysk / nadwyżka budżetowa.

W § 73 pkt i 2 statutu jednostki kontrolowanej zapisano, że nadwyżka bilansowa podlega podziałowi na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia i jest przeznaczona na zwiększenie funduszu zasobowego nie mniej niż 20%; na cele, o których mowa w art.2 ust.2 i 3 ustawy o spółdzielniach socjalnych, nie mniej niż 30% oraz fundusz wzajemnościowy z zastrzeżeniem § 72 ust. 4. Nadwyżka bilansowa nie może podlegać podziałowi pomiędzy członków Spółdzielni, w szczególności nie może być przeznaczona na zwiększenie funduszu udziałowego, jak również nie może być przeznaczona na oprocentowanie udziałów.

10.Roczne sprawozdanie.

Zgodnie z art. 10 ustawy o ekonomii społecznej przedsiębiorstwo społeczne jest zobligowane do sporządzenia i złożenia wojewodzie w formie elektronicznej rocznego sprawozdania w terminie do 31 marca roku następującego po roku, za który jest składane sprawozdanie. Sprawozdanie zawiera informacje dotyczące przedsiębiorstwa społecznego oraz o podjętych działaniach dotyczących reintegracji społecznej i zawodowej osób zatrudnionych oraz osiągniętych efektach, zatrudnieniu i korzystaniu z instrumentów wsparcia. Do dokumentacji kontrolnej dołączono roczne sprawozdanie przedsiębiorstwa społecznego za 2024 r., sporządzone 26 marca 2025 r. (zał. nr 15).

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podsumowanie.

Celem kontroli była weryfikacja spełniania warunków umożliwiających posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz realizacji celów związanych z reintegracją zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem.

W toku kontroli szczególną uwagę zwrócono na prowadzenie działalności gospodarczej, reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, spełnianie kryteriów ustawowych w zakresie wymaganego poziomu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę (spółdzielczej umowy o pracę nie stwierdzono), w wymiarze co najmniej 1/2 etatu, wymaganego udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, tj. 30% ogólnej liczby zatrudnionych, opracowania i realizacji indywidualnych planów reintegracyjnych dla zatrudnionych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, posiadania organu konsultacyjno-doradczego, zakazu udzielania pożyczek lub zabezpieczeń zobowiązań mieniem przedsiębiorstwa, a także zakazu przyznawania zysku lub nadwyżek bilansowych do podziału między członkami spółdzielni oraz wypełniania obowiązku sprawozdawczego z rocznej działalności wobec Wojewody Opolskiego.

Wyniki kontroli potwierdziły negatywną ocenę kontrolowanej działalności, ponieważ jednostka nie spełnia kryterium określonego w art. 5 ust. 2 ustawy o ekonomii społecznej dotyczącego zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Nie udokumentowania korzystania bądź nie korzystania z instrumentów wsparcia w kontekście obowiązku sporządzania indywidualnych planów reintegracyjnych.

Brak udokumentowania przeprowadzenia spotkań konsultacyjnych (art. 7a ustawy o spółdzielniach socjalnych), w przypadku nieutworzenia organu konsultacyjno-doradczego.

Niespełnienie ww. kryteriów może skutkować cofnięciem statusu przedsiębiorstwa społecznego. Jednak wojewoda może podjąć szereg działań, w zależności od charakteru naruszenia. W pierwszej kolejności zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy wzywa przedsiębiorstwo społeczne do zaniechania naruszeń warunków określonych w ustawie oraz złożenia niezbędnych wyjaśnień, wyznaczając odpowiedni termin i takie postępowanie zostanie wdrożone w ramach prowadzonej kontroli.

III Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń.

Jednostka kontrolowana nie wniosła zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego (email z 2 marca 2026 r.).

IV Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 806 t. j.), wzywam, pod rygorem utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego do zaniechania stwierdzonych w toku kontroli naruszeń warunków ustawowych i podjęcia działań naprawczych w celu:

- 1) osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia, o którym mowa w art. 5 ust. 2;
- 2) udokumentowania korzystania bądź nie korzystania z instrumentów wsparcia w postaci finansowania składek na ubezpieczenia społeczne, utworzenia stanowiska pracy albo finansowania kosztów wynagrodzenia lub kosztów płacy pracownika zagrożonego wykluczeniem społecznym, o których mowa w art. 21 ust. 1, 2 lub art. 22 ust. 1 i 2 ustawy;
- 3) udokumentowania spotkań konsultacyjnych, o których mowa w art. 7a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 48 t. j.).

Informację o podjętych działaniach należy złożyć w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego na adres: Opolski Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej, ul. Piastowska 14, 45-081 Opole lub w wersji elektronicznej, podpisane podpisem kwalifikowanym, za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej, adres skrytki ePUAP: /55s5j1nbiz/skrytka lub /55s5j1nbiz/SkrytkaESP

Adres doręczeń elektronicznych (ADE): AE:PL-75235-27783-TBWWC-18

V Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r., poz. 158 t. j.), od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Opolskiego

Małgorzata Krajewska

Zastępca Dyrektora

Wydział Polityki Społecznej